

## 11

31. maí

## 23. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 15, 16. sept. 1893, um iðnaðarnám, að því leyti sem þau eru ekki áður úr gildi feld, þegar lokið er öllum námsamningum, er gerðir hafa verið eftir þeim.

## 24. gr.

Lög þessi ná aðeins til þeirra námssamninga, sem gerðir eru eftir að þau hafa öðlast gildi

## 25. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1928.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

*Gefið á Sorgenfrihöll, 31. maí 1927.*

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

**Christian R.**

(L. S.)

---

*Magnús Guðmundsson.*

## 12

31. maí

## SVEITARSTJÓRNARLÖG

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

*Gjörum kunnugt:* Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

## I. KAFLI.

*Umdæmi.*

## 1. gr.

Sýslur á landinu skulu vera sömu og nú eru, sömuleiðis sýslnamörk. Sama er um hreppa í hverri sýslu og hreppamörk.

## 2. gr.

12

Sýslum má eigi fækka nje fjölga, nje heldur breyta takmörkum 31. maí þeirra, nema með sjerstökum lögum.

## 3. gr.

Atvinnumálaráðherra hefir heimild til að skifta hreppi, sameina hreppa og breyta hreppamörkum. Eigi má neina slíka breyting gera, nema eftir beiðni hreppsnefnda þeirra, er hlut eiga að máli, og meðmælum sýslunefndar, nema þegar svo stendur á sem í 4. gr. segir.

## 4. gr.

Nú hefir kauptún eða þorp 300 íbúa eða fleiri, og hefir það þá rjett til að fá sjerstaka sveitarstjórn og verða hreppur fyrir sig með þeim ummerkjum, er ráðherra ákveður eftir tillögum hreppsnefndar og sýslunefndar. Ráðherra kveður á sama hátt á um fjárskifti og skulda með hinu nýja hreppsfjelagi og hinum hluta þess hrepps, er það áður var í, og skal við skiftingu þess farið eftir því, hvernig byrði viðkomandi hrepps hefir verið skift 5 árin næstu á undan, nema samkomulag fáist.

## II. KAFLI.

*Stjórn.*

## 5. gr.

Stjórn sveitarmálefna í hreppi hverjum skal á hendi hafa hreppsnefnd og í sýslu hverri sýslunefnd.

*A. Hreppsnefndir.*

## a. Skipun hreppsnefnda o. fl.

## 6. gr.

Um tölu hreppsnefndarmanna, kosningarrjett og kjörgengi í hreppsnefndir, kjörtímabil og annað, sem lýtur að kosningu í hreppsnefndir, fer eftir lögum um kosningar í málefum sveita.

## 7. gr.

Nú er hreppi skift eða hreppar sameinaðir, og ákveður þá ráðherra eftir tillögum sýslunefndar, hve margir menn skuli vera í hreppsnefnd hinna nýju hreppa, og skipar fyrir um kosningar, er af skiftingunni eða sameiningunni leiða.

## 8. gr.

Þegar hreppsnefnd er kosin, hvort heldur öll eða meiri eða minni hluti (deild) hennar, skal elsti nefndarmaðurinn kveðja alla nefndar-

12 mennina á fund, til að kjósa *oddvita*. Kjörtími oddvita er jafnan til 31. maí næstu almennra hreppsnefndarkosninga (deildarkosninga). Ef oddviti deyr eða gengur úr nefndinni áður en kjörtími hans er á enda, skal kjósa oddvita í stað hans fyrir það, sem eftir er af oddvitakjörtímanum.

Elsti nefndarmaður stjórnar jafnan oddvitakosningu.

Hver nefndarmaður er skyldur til að taka á móti kosningu til að verða oddviti, eða til að framkvæma önnur sjerstök störf, er nefndin felur honum á hendur. Þó getur sá, sem verið hefir oddviti í 3 ár eða lengur, eða haft önnur sjerstök störf á hendi fyrir nefndina, skorast undan kosningu til þess starfs um jafnlangan tíma og hann hefir verið oddviti þeirrar nefndar, eða haft starfið á hendi.

Hreppsnefnd hver skal kjósa *varaoddvita*, til að gegna störfum oddvita í forföllum hans. Kjörtími varaoddvita er sami og kjörtími oddvita. Enginn nefndarmaður getur skorast undan þeirri kosningu. Oddviti stjórnar kosningu varaoddvita.

Sá er rjett kosinn oddviti eða varaoddviti, er fengið hefir meira en helming þeirra atkvæða, er viðstaddir hreppsnefndarmenn hafa greitt. Verði þeim atkvæðafjölda eigi náð, skal kjósa af nýju. Fáí þá eigi heldur neinn yfir helming atkvæða, skal fara fram bundin kosning milli þeirra tveggja, er við kosninguna á undan fengu flest atkvæði. Ef atkvæði eru jöfn við síðari óbundnu kosninguna, ræður hlutkesti, um hverja tvo skuli velja, er bundna kosningin fer fram. Sömuleiðis ræður hlutkesti, ef atkvæði eru jöfn við hana.

Hinn nýkosni oddviti tilkynnir þegar sýslumanni kosning oddvita og varaoddvita.

### 9. gr.

Oddviti kveður nefndarmenn til fundar, stjórnar umræðum og sjer um, að fundargerðir og allar ályktanir nefndarinnar sjeu rjett og nákvæmlega bókaðar og ályktanir hennar framkvæmdar. Hann sjer um, að öll störf, sem nefndin á að annast um, sjeu tilhlýðilega unnin. Hann er fjehirðir hennar og reikningshaldari, semur allar skýrslur hennar og reikninga, annast bókun alla og brjefaviðskifti. Hann geymir bækur nefndarinnar, innstæðufje hreppsins, verðbrjef og öll önnur skjöl, og hvað annað, sem hreppnum tilheyrir og hreppsnefndin á að hafa ábyrgð á.

Hreppsnefndin getur þó falið hverjum nefndarmanni, sem hún vill, á hendur einhver ákveðin störf (sbr. 8. gr.), t. d. að sjá um gjaldheimtu, fjallskil, annast brjefagerð um einstök mál eða einhverjar greinir mála og annað, er að þeim lýtur, o. s. frv. Að öðru leyti annast oddviti um allt slíkt.

Í forföllum oddvita á varaoddviti að annast hlutverk hans að öllu leyti (8. gr.).

## 10. gr.

12

Hreppsnefndin skal halda að minsta kosti 2 nefndarfundi ár hvert, og auk þess svo oft, sem oddvita þykir þörf á, eða þegar að minsta kosti helmingur nefndarmanna krefst þess. 31. maí

Fundarstað ákveður nefndin, ef hún vill. Að öðrum kosti ræður oddviti honum, og hann ákveður fundardag og stund.

## 11. gr.

Hreppsnefnd getur enga ályktun gert, nema meira en helmingur hennar sje viðstaddur. Á nefndarfundum ræður afl atkvæða. Ef atkvæði eru jöfn, ræður atkvæði oddvita. Sje um einhverja kosningu að ræða og 2 nefndarmenn eða fleiri fá jafnmörg atkvæði, ræður hlutkesti. Þó fer um kosning oddvita og varaoddvita eftir 8. gr.

Hver nefndarmaður, sem er eigi samdóma hinum, getur heimtað, að ágreiningsálit hans verði ritað með fám orðum í gerðabókina. Allir nefndarmenn, sem eru viðstaddir, rita nöfn sín undir hana.

## b. Verksvið hreppsnefnda og laun.

## 12. gr.

Hreppsnefnd stjórnar fátækramálum í hreppi sínum samkvæmt fátækralögum, undir yfirstjórn sýslunefndar.

Fela má hreppsnefnd einum manni eða tveimur úr sínum flokki að hafa sjerstaka umsjón með framfærslu þurfalinga hreppsins og annast störf, er að því lúta (8. og 9. gr.).

## 13. gr.

Hreppsnefnd hefir þau afskifti af útsvarsmálum, sem lög um útsvör ákveða.

## 14. gr.

Hreppsnefnd hefir umsjón yfir þinghúsi hreppsins og öllum fasteignum, sem hann á eða hefir not af (t. d. kristfjórjörðum), og á hún að sjá um, að þetta sje haft í góðu lagi. Hún annast um, að landamerki afrjettar hreppsins og jarða hans sjeu ákveðin og jafnan glögg.

## 15. gr.

Hreppsnefnd á að sjá um notkun afrjetta hreppsins og um fjallskil og rjettir, smalanir afrjetta og heimalanda á haustum til fjárskila, og á vorum til rúningar og fráfærna, og gera ráðstafanir til að eyða refum, alt eftir því sem reglugerðir um fjallskil, refaveiðar o. s. frv. nánar ákveða.

12

31. maí

16. gr.

Hreppsnefnd á að hvetja hreppsþúa til að hafa nægilegt fóður og húsrúm handa fjenaði sínum, þeim er þeir setja á vetur, og brýna jafnframt fyrir mönnum þá ábyrgð, er þeir geti bakað sjer með því að láta fjenað sinn verða horaðan eða horfalla.

17. gr.

Hreppsnefnd er skylt að leitast við að koma í veg fyrir flakk og húsgang, og hún á eftir mætti að stuðla að því, að góð regla haldist í sveitinni.

18. gr.

Hreppsnefnd hefir heimild til án milligöngu sýslumanns að halda undirboðsþing á vegastörfum og viðhaldi á þinghúsi, og ennfremur á því, að fá til verk og varning í þarfir sveitarinnar.

19. gr.

Eigi skal neinu máli, er varðar einhverja sjerstaka sveit, til lykta ráðið fyr en álits hreppsnefndar þar hefir verið leitað um það. Hreppsnefnd má einnig að fyrri bragði senda ráðherra tillögur um hvað eina, er verða má sveitinni til gagns eða miðar til að afstýra tjóni eða hallæri.

20. gr.

Tekjur sveitarsjóðs eru:

1. Útsvör.
2. Afgjöld af fasteignum hrepps og upprekstrargjald.
3. Vextir af innstæðufje og leigufje.
4. Hundaskattur.
5. Endurgjald á veittum sveitarstyrk frá þurfalingi sjálfum eða ættingjum hans.
6. Frá öðrum hreppum:
  - a. endurgjald á veittum þurfamannastyrk;
  - b. endurgjald fyrir önnur viðskifti.
7. Óskilafjárverð.
8. Sektir eftir sættum eða dómum.
9. Gjald af síldarveiði og upsa með nót.
10. Gjafir eða aðrar óvæntar tekjur.

21. gr.

Hreppsnefndin skal halda saman Stjórnartíðindum þeim, er henni eru send, ganga eftir, ef í þau vantar, láta binda þau inn og geyma þau vel. Kostnaður við það greiðist úr sveitarsjóði.

## 22. gr.

12

Útgjöld til skriffæra, brjefasendinga og sendiferða í þarfir hreppsins skal endurgjalda oddvita eftir reikningi.

Alt það, sem oddviti á að fá úr hreppsjóði, skulu hinir hreppsnefndarmennirnir ávísa honum skriflega.

## 23. gr.

Oddviti skal hafa að launum um árið 5 kr. fyrir hvern fullan tug hreppsbúa. Þóknun þessi greiðist úr sveitarsjóði.

## 24. gr.

Hreppsnefnd hver heldur þessar bækur:

## 1. Sveitarbók. Í hana skal rita:

- a. skýrslu um það, er gerist á nefndarfundum, mál þau, er nefndin tekur fyrir, og ályktanir um þau,
- b. ársreikninga hreppsins með athugasemdum endurskoðenda, svörum reikningshaldara og úrskurðum sýslunefndar; enn fremur aðra reikninga hreppsins, svo og niðurjöfnunarskrár, og um ráðstöfun ómaga og meðlag með þeim, þurfamannastyrk og annað, er að þessu lýtur, og allar skýrslur.

2. *Brjefabók*, sem rita skal í orðrjett þau brjef, er nefndin (oddvitinn) ritar öðrum.

3. *Kassabók*, sem rita skal í allar peningaupphæðir, sem sveitarsjóður fær eða geldur út.

4. *Dagbók* yfir innkomin brjef, eftir fyrirmynd, er sýslunefnd býr til.

5. *Kjörbók*, til að rita í atkvæði til hreppsnefndarkosningar.

Bækur þessar skulu vera löggiltar af sýslumanni, og rannsakar hann þær árlega. Andvirði þeirra greiðist úr sveitarsjóði.

## 25. gr.

Fyrir 15. janúarmánaðar ár hvert skal reikningshaldari gera reikning yfir tekjur og útgjöld hreppsins næstliðið almanaksár, og skal hann gerður eftir fyrirmynd, er ráðherra býr til.

Öll hreppsnefndin skal rannsaka reikninginn. En auk þess skal hann endurskoðaður af manni, sem til þess er kjörinn á hausthreppskilabingi ár hvert. Undan þeirri kosningu getur enginn skorast, sá er hefir kosningarrjett og kjörgengi til hreppsnefndar.

Oddviti skal senda yfirskoðara reikninginn með fylgiskjölum fyrir 20. janúarmánaðar, og skal yfirskoðun hans lokið fyrir 5. febrúarmánaðar. Fyrir 10. febrúarmánaðar næst á eftir sendir oddviti sýslunefndinni reikninginn með fylgiskjölum, athugasemdum hreppsnefndar og yfirskoðara og svörum reikningshaldara. Sýslunefndin rannsakar svo reikninginn og úrskurðar eins og segir í 39. gr.

**12** Öll hreppsnefndin hefir ábyrgð á því, að reikningurinn sje rjett-  
31. maí ur. Hún ábyrgist einnig innstæðufje, skuldabryef og aðrar eigur hrepps-  
ins.

Fyrir 15. janúarmánaðar ár hvert skal reikningshaldari einnig gera reikning fjallskilasjóðs hreppsins síðastliðið almanaksár. Skal öll hreppsnefndin og rannsaka þann reikning og bera ábyrgð á, að hann sje rjettur. Um yfirskoðun þess reiknings og úrskurðun skulu gilda öll hin sömu fyrirmæli sem um reikning hreppsins.

#### 26. gr.

Án samþykkis nefndarinnar má eigi borga nein útgjöld af sveitarsjóði, nema þau, sem ákveðin eru í lögum eða sýslunefndin hefir samþykkt.

#### 27. gr.

Um kosningar í hreppsmálefnum, ungmennafræðslu, heilbrigðismál, vegi, ellistyrktarsjóð, skattamál, verðlagsskrár, þurrabúðir, nýbýlisleyfi, alþingiskosningar, sauðfjárbaðanir og annað, er hreppinn varðar og eigi er sjerstaklega talið í lögum þessum, hefir hreppsnefnd það hlutverk, er lög ákveða.

#### 28. gr.

Samþykki sýslunefndarinnar útheimtist til þess að ályktun hreppsnefndarinnar sje gild í þessum greinum:

1. til þess að hækka á ári því, sem yfir stendur, upphæðir þær, sem eru á niðurjöfnunarskránni.
2. til þess að sveitin takist á hendur nokkra skuldbinding til langframa er eigi hvílir beinlínis á henni samkvæmt lögum.
3. til þess að nokkuð verði borgað úr sveitarsjóðnum fyrir aðstoð við sveitarstjórnarstörf, sem einhverjum ber að leysa af hendi, af því að hann er kjörinn til þess, að launum oddvita undanteknum (23. gr.).
4. til þess að á nokkru ári verði að samtöldu lögð á hreppsþúa meiri útsvör en svo, að nemi fimtungi fram yfir útgjaldaupphæð sama hrepps að meðaltölu næstu þrjú ár á undan. Upphæð sú, sem eitt-hvert ár kann að verða lögð á með samþykki sýslunefndarinnar, má eigi teljast með, þegar síðar meir á að finna áðurgreinda meðaltalsupphæð.
5. til þess að selja megi eða veðsetja fasteignir sveitarinnar eða til að kaupa nýjar fasteignir handa henni.
6. til þess að eyða innstæðufje sveitarinnar.
7. til þess að taka lán handa sveitinni, sem nemi meira eða sje fyrir

lengri tíma en að það verði borgað aftur fyrir lok næsta reiknings-  
árs, eða endurnýja slíkt lán eða lengja borgunartíma þess.

12  
31. maí

Nú synjar sýslunefnd um samþykki sitt til einhverrar þeirrar ráð-  
stöfunar, sem getur um í þessari grein, og er þá hreppsnefnd rjett að  
bera málið á lögmatum sveitarfundi undir atkvæði allra gjaldenda í  
hreppnum, þeirra er kosningarrjett hafa til hreppsnefndar, og fallist þá  
 $\frac{3}{4}$  gjaldenda á ráðstöfunina, skal hún gild án samþykkis sýslunefndar.  
Það er lögmatum sveitarfundur, er hreppsnefnd kveður til með skriflegu  
fundarboði og að minsta kosti 8 daga fyrirvara, enda sje þar tiltekið,  
hver aðalmál komi til umræðu og atkvæða á fundinum.

### 29. gr.

Ef sýslumaður kemst að því, að einhver ályktun hreppsnefndar-  
innar fer fram yfir það, sem hún hefir vald til, eða er að öðru leyti lög-  
um gagnstæð, eða miðar til að gera einhverja ráðstöfun, sem sveitin  
getur haft tjón af, eða skorast undan að gegna þeirri skyldu, er á sveit-  
inni hvílir, getur hann með brjefi til oddvita hreppsnefndarinnar ónýtt  
ályktunina fyrst um sinn, ef eigi er enn búið að framkvæma hana. Síð-  
an leggur hann málið fyrir næsta sýslunefndarfund, sem kveður upp  
fullnaðarúrskurð um það.

### 30. gr.

Nú vanrækir hreppsnefnd að inna af hendi lögboðnar greiðslur,  
eða svara fyrirspurnum æðri stjórnarvalda, og getur sýslumaður þá lagt  
dagsektir við, ef ekki er bætt úr innan ákveðins tíma, því er áfátt var.  
Slíkar sektir má tiltaka í ábyrgðarbrjefi til oddvita, en ekki mega þær  
falla á fyr en svo langur tími er liðinn frá dagsetningu brjefsins, að  
hæfilegt sje til þess að bæta úr því, sem átalið var. Sektir þessar má  
taka lög taki í eignum oddvita eða þess hreppsnefndarmanns, sem sjer-  
staklega hafði verið falið að annast það starf, sem áfátt var (9. gr.), ef  
hann á sök á drættinum.

Ákvörðun sýslumanns um sektir eftir þessari grein má skjóta til  
ráðherra, sem leggur fullnaðarúrskurð á málið.

## B. Sýslunefndir.

### a. Skipun sýslunefnda.

#### 31. gr.

Um tölu sýslunefndarmanna, kosningarrjett og kjörgengi í sýslu-  
nefndir, kjörtímabil og annað, sem lýtur að sýslunefndarkosningu, fer  
eftir lögum um kosningar í málefnum sveita.

Sýslumaður er oddviti sýslunefndar.



## 12

31. maí

## 32. gr.

Nú er sýslunefndarmaður forfallaður, svo að hann getur ekki sótt sýslufund, og skal hann þá tilkynna varasýslunefndarmanni forföll sín svo tímanlega, að hann geti sótt fund.

Varasýslunefndarmaður hefir sömu skyldur og rjettindi sem sýslunefndarmaður.

## 33. gr.

Ef sýslunefndarmaður deyr eða fer af öðrum ástæðum úr nefndinni áður en kjörtími hans er liðinn, skal á næsta manntalsþingi kjósa mann í nefndina í stað hans, aðeins til þess tíma, er eftir var af kjörtíma hans. Sama er um varasýslunefndarmann.

## 34. gr.

Um skyldu til þess að taka við kosningu í sýslunefnd gilda sömu reglur og um skyldu til þess að taka sæti í hreppsnefnd.

## 35. gr.

Sýslunefndin skal eiga að minsta kosti einn fund á ári, eftir því sem oddviti ákveður nákvæmar. Auk þess má hann kveðja til aukafundar, þegar honum þykir þess þörf, og hann er skyldur til þess, ef helmingur nefndarmanna heimtar það. Nefndin ræður fundarstað, þegar hún vill, ella oddviti.

## 36. gr.

Sýslunefnd getur enga ályktun gert, nema meira en helmingur allra nefndarmanna (að oddvita meðtöldum) sje viðstaddur. Á nefndarfundum ræður afl atkvæða. Ef atkvæði eru jöfn, ræður atkvæði oddvita.

Hver nefndarmaður, sem eigi er samdóma hinum, á heiming á, að ágreiningsálit hans verði ritað með fáum orðum í gerðabókina, og skulu allir nefndarmenn, sem við voru staddir, rita nöfn sín undir hana, þegar fundi er slitið.

## 37. gr.

Oddviti stjórnar umræðum og sjer um, að fundargerðir og allar ályktanir nefndarinnar sjeu rjett og nákvæmlega bókaðar og ályktanir hennar framkvæmdar. Hann sjer um, að öll störf, sem nefndin á að annast um, sjeu tilhlýðilega unnin. Hann er fjehirðir hennar og reikningshaldari, semur allar skýrslur hennar og reikninga, annast bókun alla og brjefaviðskifti. Hann geymir bækur nefndarinnar og annað er henni við kemur. Hann geymir innstæðufje sýslunnar, skuldabryef og aðrar eignir sýslufjelagsins.

Sýslunefndin getur falið hverjum nefndarmanni, er hún vill, ákveðin störf, er hún á að annast, eða kosið nokkra af nefndarmönnum í 31. maí undirnefnd, til að leysa þau af hendi eða að starfa að einhverju málefni til undirbúnings milli funda. Fyrir þesskonar störf má hún veita hæfilega þóknun úr sýslusjóði. **12**

Öll sýslunefnd hefir ábyrgð á þeim störfum.

#### Verksvið sýslunefnda og laun.

##### 38. gr.

Sýslunefnd hefir yfirstjórn sveitarmálefna í öllum hreppum sýslunnar og leggur fullnaðarúrskurði á mál þau, er samkvæmt 15., 25. og 28. gr. laga þessara og lögum um kosningar í málefnum sveita og lögum um útsvör liggja undir hana, og svo á þær ályktanir hreppsnefnda, er skotið er undir úrskurð hennar samkvæmt löglegum reglugerðum sýslunefndar. Hún hefir yfir höfuð umsjón með því, að hreppsnefndirnar hegði sjer í sveitarstjórnarathöfnum sínum eftir lögum og löglegum fyrirskipunum.

Ef sýslunefnd virðist, að hreppsnefnd hafi látið greiða ólögmet gjöld, eða leitt hjá sjer að framkvæma einhverja ráðstöfun, sem hún er skyld til og ekki fellur undir 30. gr., eða að hún hafi á annan hátt farið fram yfir það, sem hún hefir vald til, skal sýslunefndin sjá um, að þessu sje kipt í lag, og, ef nauðsyn ber til, getur hún falið oddvita sínum að beita þvingunarsektum, til þess að boðum hennar verði framfylgt, og auk þess komið fram ábyrgð á hendur einstökum hreppsnefndarmönnum við dómstólana.

##### 39. gr.

Sýslunefnd kýs á ári hverju mann eða menn úr sínum flokki til að yfirskoða ársreikninga allra hreppa í sýslunni og fjallskilareikninga (sbr. 25. gr.). Endurskoðari skal, ef honum þykir ástæða til, senda hreppsnefndaroddvita athugasemdir sínar fyrir 10. dag marsmánaðar, og ber oddvita að svara þeim fyrir 31. mars næst á eftir. Síðan skal úrskurða reikningana á aðalfundi nefndarinnar; semur sýslumaður síðan eftir þeim yfirlit yfir efnahag hreppanna og sendir hagstofunni.

Yfirskoðara þessara reikninga má veita þóknun úr sýslusjóði, eftir því sem nefndin ákveður.

##### 40. gr.

Sýslunefnd stjórnar öllum sveitarmálum, er varða sýsluna í heild sinni. Eftir tillögum hreppsnefnda gerir hún, þegar svo ber undir, ráðstöfun til að afstýra hallæri í sýslunni, enda skýri hún ráðherra ítarlega frá gerðum sínum í því efni. Hún ræður, hvar lögferjur skuli

12 vera og annast um, að þær sjeu jafnan í góðu lagi og að lögferjumenn  
31. maí gæti skyldu sinnar. Þá er skipa skal hreppstjóra, stingur hún upp á 3  
mönnum til þess, og af þeim skipar sýslumaður einn. Einnig gerir  
hún tillögu um, hvort hreppstjóri skuli vera einn í hreppi eða tveir.  
Hún annast um, að prentaðar sjeu eigi sjaldnar en 10. hvert ár ná-  
kvæmar skrár yfir fjármörk og, ef ástæður eru til, einnig yfir hesta-  
mörk í allri sýslunni.

#### 41. gr.

Sýslunefnd semur reglugerð um notkun afrijetta, fjallskil, fjár-  
heimtur og smalanir heimalanda á haustum til fjallskila, og sömuleiðis  
á vorum til rúningar og fráfaræna, og ráðstafanir til að eyða refum, svo  
og aðrar reglugerðir þær, er hún hefir heimild til að semja samkvæmt  
lögum. Þá er nefndin hefir á fundi með meiri hluta atkvæða samþykkt  
einhverja slíka reglugerð, skal senda hana ráðherra, sem getur veitt  
henni lagagildi.

#### 42. gr.

Eigi skal neinu máli, er varðar einhverja sýslu sjerstaklega, til  
lykta ráðið fyr en álits sýslunefndar þar hefir verið leitað um það.  
Sýslunefnd má og að fyrra bragði senda ráðherra tillögur um hvað  
eina, er verða má sýslunni til gagns, eða til að afstýra hallæri.

#### 43. gr.

Reikningsár sýslusjóðs er almanaksárið.

#### 44. gr.

Sýslunefnd skal á aðalfundi semja áætlun fyrir yfirstandandi  
reikningsár um tekjur og gjöld sýslusjóðs. Að því leyti, sem lögskipuð  
gjöld og aðrar tekjur hrökkva ekki fyrir gjöldum, skal jafna því, sem  
á vantar, niður á hreppsfjelög sýslunnar, að þriðjungi eftir samanlögðu  
skattmati fasteigna, að þriðjungi eftir tölu verkfærra karlmanna og  
að þriðjungi eftir samanlagðri fjárhæð skuldlausrar eignar og tekna  
af eign og atvinnu, alt í hverjum hreppi fyrir sig.

Gjald það, er þannig kemur á hvert hreppsfjelag, skal greitt úr  
sveitarsjóði, og skal hreppsnefndaroddviti greiða sýslumanni það á næsta  
manntalsþingi.

#### 45. gr.

Oddvita sýslunefndarinnar skal endurgjalda, eftir reikningi hans,  
það, sem hann hefir borgað fyrir ritföng, sendiferðir o. fl., og skal öll  
nefndin ávísá honum fjeð.

## 46. gr.

12

Hver sýslunefndarmaður fær í fæðispeninga og ferðakostnað 31. maí úr sýslusjóði 7 krónur hvern dag frá því er hann fer að heiman á sýslufund til þess er hann kemur heim aftur.

## 47. gr.

Ekkert gjald má greiða úr sýslusjóði, nema heimild sje fyrir því í lögum eða það sje ákveðið af sýslunefndinni.

## 48. gr.

Sýslunefndin kys árlega á aðalfundi mann úr sínum flokki til þess að yfirskoða næsta reikning sýslusjóðsins.

## 49. gr.

Í janúarmánuði ár hvert skal oddviti sýslunefndarinnar gera reikning yfir tekjur og gjöld sýslusjóðsins næstliðið ár og senda yfirskoðara hann fyrir lok sama mánaðar. Yfirskoðari skal fyrir lok næsta febrúarmánaðar senda oddvita aftur reikninginn með athugasemdum sínum. Á næsta aðalfundi þar á eftir rannsakar sýslunefndin reikninginn í sambandi við athugasemdirnar og svör reikningshaldara við þeim, og úrskurðar síðan reikninginn.

Reikninginn á að semja eftir áætlun þeirri, sem nefnd er í 44. gr., og skal honum fylgja skrá yfir eignir sýslunnar og yfirlitsreikningur yfir eigur og skuldir hennar. Þetta ásamt reikningnum sjálfum sendir oddviti ráðherra til yfirlits með næsta pósti eftir að reikningurinn var úrskurðaður.

Fyrir lok júnímánaðar skal senda hverri hreppsnefnd í sýslunni ágrip af sýslufundargerðinni ásamt reikningnum, prentað eða á annan hátt margfaldað, svo mörg eintök, er hæfa þykir. Nú eru eigi tök til þess að álitu sýslunefndar, og skal þá fyrir sama tíma senda í hvern hrepp til oddvita eitt skrifað eftirrit af sýslufundargerðinni ásamt reikningnum, og skal oddviti sjá um, að hreppsþúar fái að lesa það. Fyrir eftirrit þessi fær sýslumaður 1 kr. fyrir hverja örk, og skal það og allur kostnaður við prentun og útsending goldið úr sýslusjóði.

Öll sýslunefndin hefir ábyrgð á, að reikningurinn sje rjettur. Hún ábyrgist einnig innstæðufje, skuldabryf og aðrar eigur sýslufjelagsins.

## 50. gr.

Um mentamál, heilbrigðismál, ljósmæður, vegi, ellistyrktarsjóði, alþingiskosningar, verslunarleyfi, nýbýli, laxveiði og ýmsar aðrar greinir atvinnumála o. fl. hefir sýslunefnd hlutverk eftir því sem lög ákveða.

## 12

31. maí

## 51. gr.

Þyki oddvita einhver ályktun nefndarinnar fara fram yfir það, sem hún hefir vald til, eða sje að öðru leyti lögum gagnstæð, eða hún miði til að gera einhverja ráðstöfun, sem sýslufjelaði geti haft tjón af, eða skorast undan að gegna skyldu, sem hvílir á því, skal honum heimilt að fella ályktunina úr gildi, og ber honum þá að senda ráðherra tafarlaust skýrslu um það. Jafnframt skal hann senda sýslunefndinni eftirrit af skýrslunni. Ráðherra sker úr ágreiningnum.

## 52. gr.

Með næsta pósti eftir sýslunefndarfund skal oddviti senda ráðherra endurrit af gerðabókinni til athugunar.

## III. KAFLI.

*Um það hver lög sjeu numin úr gildi með lögum þessum  
og hvenær lög þessi koma í gildi.*

## 53. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin þau lög, sem hjer segir: Sveitarstjórnarlög nr. 43, 10. nóv. 1905, að því leyti, sem þau eru ekki áður úr gildi feld.

Lög nr. 46. 26. okt. 1917, um breyting á sveitarstjórnarlögum 10. nóv. 1905.

Lög nr. 67, 27. júní 1921, um breyting á sveitarstjórnarlögum 10. nóv. 1905.

Lög nr. 29, 19. júní 1922, 2. og 3. gr.

## 54. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1927.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

*Gefið á Sorgenfríhöll, 31. maí 1927.*

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

**Christian R.**

(L. S.)

---

*Magnús Guðmundsson.*